

ภารกิจทหารช่างไทยในซูดาน

พ.ท.ดร.รุ่ง ประชาธนาบุญกิจ

บทนำ

เมื่อวันที่ ๔ ธันวาคม ๒๕๕๓ พล.ท.ทวนชัย พันธุ์เพิ่มศิริ จก.กช. ได้กรุณาเป็นประธานในพิธีส่งกำลังพลร้อย.ช.กกล.ฉส๐ไทย/คาร์ฟูร์ ผลัดที่ ๑ จำนวน ๑๒๕ นาย ณ พ.พัน.๑ รอ. หลังจากนั้น ร้อย.ช.๑ ได้เดินทางไปยังเครื่องบินโดยสารเช่าเหมาลำ ไปยังประเทศซูดาน ซึ่งมี ฯพณฯ นายอภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ นายกรัฐมนตรี พร้อมคณะเดินทางมาส่งขึ้นเครื่องบิน

ร้อย.ช.๑ เป็นกำลังส่วนแรก que เดินทางไปประเทศซูดานพร้อมกับ กกล.ฉส๐ไทย/คาร์ฟูร์ ผลัดที่ ๑ ส่วนอื่นๆ รวมจำนวน ๔๑๒ นาย และกำลังส่วนที่ ๒ อีกจำนวน ๔๐๐ นาย ออกเดินทางในช่วงต้นเดือนกุมภาพันธ์ ๒๕๕๔ เพื่อไปสมทบกับกำลังส่วนแรก รวมกำลังทั้งหมด ๘๑๒ นาย คาดว่ากำลัง ผลัดที่ ๑ จะปฏิบัติภารกิจในประเทศซูดาน จนถึงเดือนสิงหาคม ๒๕๕๔ และจะมีกำลัง ผลัดที่ ๒ จำนวน ๘๑๒ นาย เข้าไปสับเปลี่ยนกำลัง

หน้าที่หลักของ ร้อย.ช.๑ คือ การสนับสนุนองค์การสหประชาชาติ (UN) ก่อสร้างค่ายพักให้กับ กกล.ฉก.๕๘๐ ไทย/ดาร์ฟูร์ ซึ่งในปัจจุบัน ร้อย.ช.๑ ได้ดำเนินการปรับปรุงค่ายพัก โดยการประกอบอาคารที่พักสำเร็จรูป การสาธารณสุขโรค การขุดเจาะน้ำบาดาล การป้องกันค่ายพัก และอื่น ๆ

ร้อย.ช.๑ ประกอบด้วยกำลังพล จำนวน ๑๒๕ นาย จัดกำลังจาก กข. หน่วย ช. ในพื้นที่ ทภ.๒ และหน่วยบัญชาการทหารพัฒนา (นทพ.) มีโครงสร้างการจัดหน่วย ดังนี้

๑. บก.ร้อย. กำลังพล จำนวน ๑๒ นาย
๒. มว.ช.สนาม กำลังพล จำนวน ๒๐ นาย
๓. มว.ก่อสร้าง กำลังพล จำนวน ๒๕ นาย
๔. มว.งานดิน กำลังพล จำนวน ๒๑ นาย
๕. มว.ซ่อมบำรุงและบริการ
 - ๕.๑ ตอนซ่อมบำรุง กำลังพล จำนวน ๒๐ นาย
 - ๕.๒ ตอนผลิตน้ำประปา กำลังพล จำนวน ๒๑ นาย

ร้อย.ช.๑ มี พ.ท.ยุทธนา จันทวี สังกัด กทบ.กข. เป็น ผบ.ร้อย.ช.๑ และ ร.อ.อนุพงษ์ วรรณสิงห์ สังกัด ช.พัน.๒๐๒ เป็น รอง ผบ.ร้อย.ช.๑

เหตุที่เรียก กกล.ฉก.๕๘๐ ไทย/ดาร์ฟูร์ ส่วนของหมายเลข ๕๘๐ นั้น ๕ หมายถึง กกล. นี้จัดในสมัยรัชกาลที่ ๕ และ ๘๐ หมายถึงเป็น กกล. ซึ่งให้การสนับสนุนสหประชาชาติ ในปีที่พระบาท

สมเด็จพระเจ้าอยู่หัวมีพระชนมายุ ๘๐ พรรษา ส่วนคาร์ฟูร์ หมายถึง เขตการปกครองในประเทศซูดาน ที่ กกล. นี้ไปปฏิบัติภารกิจ เนื่องจากสหประชาชาติจัดตั้ง กกล. ในประเทศซูดาน จำนวน ๒ กกล. ได้แก่ กกล.สหประชาชาติที่ประจำเขตคาร์ฟูร์เป็นภารกิจ UNAMID และ กกล.สหประชาชาติที่ประจำในเขตอื่นๆ ของ ประเทศซูดาน เป็นภารกิจ UNMIS ที่ กกล.ไทยไปปฏิบัติภารกิจ คือ ภารกิจ UNAMID จึงใช้ชื่อ ไทย/คาร์ฟูร์

ลักษณะภูมิประเทศและประชาชน

ประเทศซูดานมีพื้นที่ทั้งหมด ๒,๕๐๕,๘๑๐ ตารางกิโลเมตร เป็นประเทศที่ใหญ่ที่สุดในทวีปแอฟริกา ส่วนที่เป็นเขตคาร์ฟูร์ซึ่งอยู่ตอนกลาง มีขนาดเท่ากับประเทศฝรั่งเศส ประเทศซูดานมีแม่น้ำไนล์ไหลผ่าน

ประเทศที่อยู่ติดกับประเทศซูดาน มี ๑๐ ประเทศ ได้แก่ อียิปต์ (Egypt) อีริเทรีย (Eritrea) อีธิโอเปีย (Ethiopia) เคนยา (Kenya) ยูกันดา (Uganda) คองโก (Congo) แอฟริกากลาง (Central African Republic) แชด (Chad) และลิเบีย (Libya)

ลักษณะสภาพอากาศทางตอนเหนือของประเทศ มีลักษณะ ร้อน แห้งแล้ง เกือบไม่มีฝนตก และมีพายุฝุ่น ในช่วงเดือนพฤษภาคม - กันยายน ทางตอนกลางของประเทศ

มีความชุ่มชื้นมากขึ้น ฝนตกในช่วงเดือนมิถุนายน - สิงหาคม มีปริมาณน้ำฝนเฉลี่ย ๑๔๕ มิลลิเมตร ต่อปี ยังคงมีพายุฝุ่นทางตอนใต้ของประเทศ อากาศเย็น อุณหภูมิเฉลี่ย ๒๕ องศาเซลเซียส มีช่วงฝนตก เดือนเมษายน - พฤศจิกายน มีปริมาณน้ำฝนเฉลี่ย ๗๖๐ - ๑,๕๐๐ มิลลิเมตรต่อปี บางครั้งมีน้ำท่วมเกิดขึ้น ซึ่งมีผลกระทบต่อการใช้ถนน

ลักษณะภูมิประเทศทางตอนเหนือของประเทศเป็นที่ราบ ประกอบด้วยเนินทรายโล่ง ๆ มีแม่น้ำไนล์ไหลผ่าน ทะเลทรายนิวเบียทางตอนกลางของประเทศเป็นที่ราบ ลักษณะทะเลทรายโล่ง ๆ แม่น้ำไนล์น้ำเงินและแม่น้ำไนล์ขาวไหลมาบรรจบกัน กลายเป็นแม่น้ำไนล์ ซึ่งเป็นที่ตั้งของเมืองคาร์ตุม (Khartoum) จัดเป็นแหล่งเกษตรกรรมและการขนส่งของประเทศ ทางตอนใต้ของประเทศ มีอากาศแบบมรสุมเขตร้อน มีทางน้ำไหล ทะเลสาบ แหล่งน้ำขัง และป่าไม้เบญจพรรณ ทำให้การเคลื่อนย้ายทำได้จำกัด โดยเฉพาะในช่วงที่ฝนตก ส่วนในเขตคาร์ตุม (ทางตอนกลางของประเทศ) มีพายุทะเลทราย โดยเฉพาะทางตอนใต้ของพื้นที่มีลักษณะกั้นดารมาก

ลักษณะเครือข่ายถนนในประเทศซูดาน ถนนส่วนใหญ่เป็นถนนดิน ในเวลาฝนตกสภาพถนนที่ไม่ดีทำให้การเดินทางจำกัดมาก ถนนลาดยางมีอยู่ในเมืองคาร์ตุม (Khartoum) และด้านตะวันออกเฉียงเหนือของประเทศซูดาน ถนนทางตอนใต้ของประเทศซูดานไม่มีถนนลาดยางเลย ในช่วงน้ำท่วมถนนจะถูกน้ำกัดเซาะกลายเป็นร่อง มีทุ่นระเบิดฝังอยู่ใต้ถนนค่อนข้างมาก ในการเคลื่อนย้ายทางถนนต้องระมัดระวัง ทุ่นระเบิดเป็นพิเศษ เนื่องจากในเวลาฝนตกทุ่นระเบิดจะลอยตามน้ำ

ประชากรของประเทศซูดานประกอบด้วย ชาวมุสลิม ๓๕ % อาศัยอยู่ทางตอนเหนือและชาวพื้นเมืองแอฟริกา ๖๕ % อาศัยอยู่ทางตอนใต้ ทำให้ประชาชนในประเทศซูดานมีความขัดแย้งด้านเชื้อชาติ ชนเผ่า และศาสนา ค่อนข้างสูง โดยเฉพาะประชากรในเขตคาร์ตุม ซึ่งอยู่ทางตอนกลางมีความขัดแย้งอยู่เสมอ ประชากรส่วนใหญ่ของประเทศประกอบอาชีพเกษตรกรรม แต่เนื่องจากพื้นที่บางส่วนมีน้ำมัน ทำให้มีความขัดแย้งด้านการแบ่งปันผลประโยชน์ค่อนข้างสูง

ภาษาที่ใช้ ประชากรทางตอนเหนือใช้ภาษาอาหรับ ประชากรทางตอนใต้ใช้ภาษาอังกฤษ และประชากรในเขตคาร์ตุม ซึ่งอยู่ทางตอนกลางใช้ทั้งสองภาษา นอกจากนี้ยังมีภาษาพื้นเมืองหลายร้อยภาษา

สถานการณ์

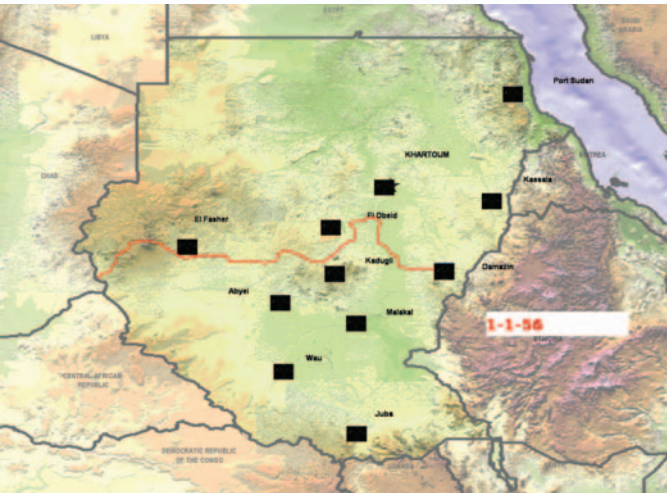
ประเทศซูดานได้รับเอกราชจากอังกฤษและอียิปต์ในปี ค.ศ.๑๙๕๖ หลังจากนั้น เกิดสงครามระหว่างประชาชน ๒ ครั้ง คือ ช่วงปี ค.ศ. ๑๙๖๒ - ๑๙๗๒ และ ช่วงปี ค.ศ. ๑๙๘๓ - ๒๐๐๓ ซึ่งเป็นการต่อสู้ของประชาชนทางตอนเหนือกับประชาชนทางตอนใต้ โดยที่ประชาชนทางตอนเหนือ คือ มุสลิม และประชาชนทางตอนใต้ คือ คริสต์ ส่วนในเขตคาร์ตุมที่อยู่ทางตอนกลางมีความซับซ้อนมาก เนื่องจากประชาชนผสมผสานกัน ประกอบด้วย ๑๕ ชนเผ่า แบ่งเป็น ๕๐๐ กลุ่ม มีภาษาถึง ๑๐๐ ภาษา มีปัญหาเรื่องการเลี้ยงสัตว์ และการลักลอบขายทรัพยากรให้ประเทศอื่น

สหประชาชาติได้เข้าปฏิบัติการเพื่อสนับสนุนสันติภาพ (Peace Supporting Operations - PSO) ในเขตคาร์ฟูร์ ตั้งแต่ปี ค.ศ. ๒๐๐๓ โดยภารกิจขององค์การสหประชาชาติที่อยู่ใกล้กับเขตคาร์ฟูร์ คือ ภารกิจ MONUC ซึ่งอยู่ทางตอนใต้และตะวันตกของประเทศคองโก

กองกำลังในประเทศซูดานที่เกี่ยวข้องกับความขัดแย้ง สามารถแบ่งได้เป็น ๓ พวก ได้แก่

๑. พวกทางตอนเหนือ ประกอบด้วย รัฐบาลซูดานเหนือ (GoS) พรรคเนชันแนลคองเกรส (NCP) และกองทัพชาวซูดาน (SAF)

๒. พวกทางตอนใต้ ประกอบด้วย รัฐบาลซูดานใต้ (GoSS) กองกำลังประชาชนชาวซูดาน (SPLM) และกองกำลังติดอาวุธชาวซูดาน (SPLA)

๓. พวกอื่นๆ ประกอบด้วย กองกำลังติดอาวุธอื่นๆ (OAG) และกองกำลังประชาชนเพื่อความยุติธรรมและเท่าเทียมกัน (JEM)

องค์การสหประชาชาติได้วิเคราะห์สาเหตุของการสู้รบของกองกำลังต่างๆ ในประเทศซูดาน ไว้เป็น ๘ สาเหตุ ได้แก่

๑. ประชาชนอาหรับทางด้านเหนือสู้กับประชาชนแอฟริกาด้านใต้
๒. การแย่งชิงเขตคาร์ฟูร์
๓. ด้านเหนือมีบาเซอร์ (Bashir) เป็นหัวหน้า ส่วนด้านใต้มีเคอร์ (Kiir) เป็นหัวหน้า
๔. การสู้รบระหว่างเชื้อชาติและชนเผ่า
๕. การแย่งชิงการเลี้ยงสัตว์ ทุ่งหญ้า
๖. สงครามกับประเทศอื่นๆ
๗. ปัญหาเส้นเขตแดน ๑-๑-๕๖
๘. การแย่งชิงน้ำมัน

บทส่งท้าย

ผู้บังคับบัญชาได้มีความหวังใยต่อกำลังพลที่ต้องไปปฏิบัติภารกิจในพื้นที่ห่างไกล และต้องการให้ทุกฝ่ายร่วมเป็นกำลังใจให้กับกำลังพลทุกนายประสบความสำเร็จในภารกิจและปลอดภัย ผมหวังเป็นอย่างยิ่งที่บทความนี้จะทำให้ทุกท่านเข้าใจในสถานการณ์ ภารกิจ และส่งแรงใจให้ทหารหาญของไทยทุกท่าน พบกันใหม่ฉบับหน้า ขอสุขสวัสดิ์จงเป็นของท่านผู้อ่านทุกเมื่อ สวัสดิ์

